

BUILD2LC

Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Hrvoje Maras

REGEA

Sadržaj

- **EU programi teritorijalne suradnje**
- **Program INTERREG EUROPE**
- **BUILD2LC projekt**
- **Financijski instrumenti**
- **Primjer dobre prakse - Litva**

EU programi teritorijalne suradnje

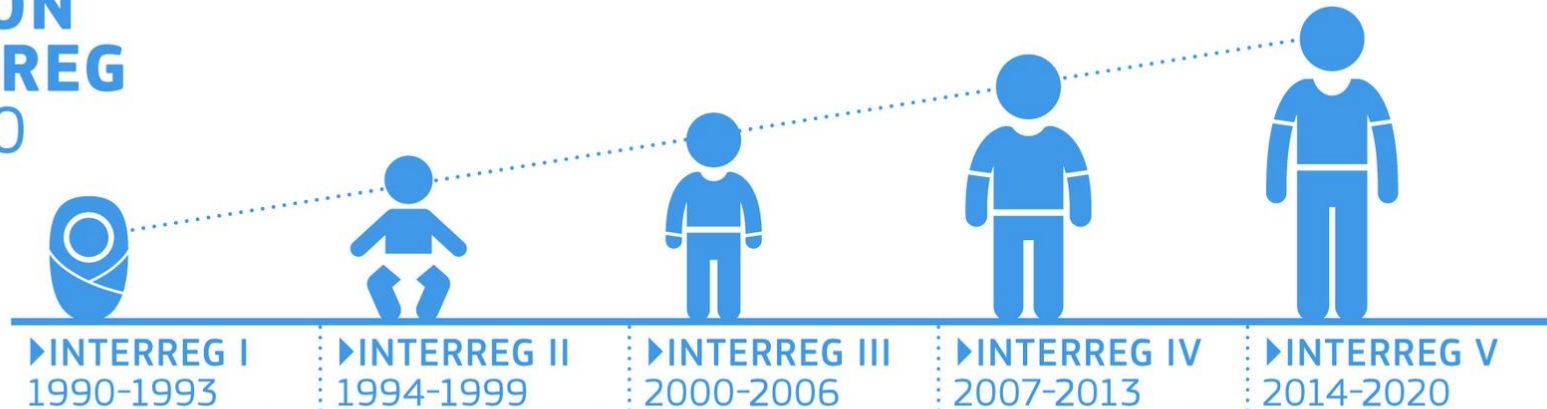
Razdoblje 2014 - 2020

- Programi suradnje imaju za cilj smanjiti postojeće nejednakosti između regija Europske unije
- Tri razine teritorijalne programske suradnje:
  - Prekogranična – Slovenija, BiH-CG, Srbija, Mađarska, Italija
  - Transnacionalna – Središnja Europa, MED, Dunav, Jadransko-jonski
  - Međuregionalna – URBACT III, **INTERREG EUROPE**
- Ukupan proračun svih programa: 10,1 mlrd EUR

EU programi teritorijalne suradnje

EVOLUTION OF INTERREG 1990-2020

	▶INTERREG I 1990-1993	▶INTERREG II 1994-1999	▶INTERREG III 2000-2006	▶INTERREG IV 2007-2013	▶INTERREG V 2014-2020
LEGAL STATUS	COMMUNITY INITIATIVE		INTEGRATED INTO STRUCTURAL FUNDS REGULATION		OWN REGULATION
BENEFITING MEMBER STATES (INTERNAL BORDERS)	11	11 — then — 15	15 — then — 25	27 — then — 28	28
COMMITMENT BUDGET (IN CURRENT PRICES)	ECU 1.1 BN	ECU 3.8 BN	EUR 5.8 BN	EUR 8.7 BN	EUR 10.1 BN

Osnovne značajke programa

- **Cilj programa je potaknuti razmjenu iskustava** kako bi se unaprijedilo izvršenje programa regionalnog razvoja, posebice **operativnih programa za korištenje Strukturnih fondova EU** iz četiri odabrane tematske cjeline:
  - Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija
  - Jačanje konkurentnosti malog i srednjeg poduzetništva
  - Tranzicija prema korištenju niske razine CO₂ u svim sektorima
  - Zaštita okoliša i promicanje učinkovitosti resursa
- **Projekti se provode u dvije faze:**
  - I. Međuregionalna razmjena znanja – organizacija radionica, studijskih posjeta i izrada akcijskog plana za unapređenje programa
  - II. Praćenje izvršenja akcijskog plana i eventualni pilot projekti
- Trajanje projekata: 2 + 3 godine

INTERREG EUROPE

Osnovne značajke programa

- **Ciljne skupine:** institucije koje izrađuju i upravljaju programima regionalnog razvoja (upravljачka tijela)
- Ključan aspekt projekta: okupljanje najvažnijih dionika putem regionalnih platformi za razmjenu znanja
- Projektni partneri mogu dolaziti iz javnog i privatnog sektora, zemalja EU28, Norveške i Švicarske
- Budžet programa iznosi 359 mil. EUR
- Veličina projekata: 1-2 mil. EUR
- Sufinanciranje aktivnosti do 85% prihvatljivih troškova

BUILD2LC projekt

Osnovne značajke projekta

- **Fokus** je na procesu pronalaska konkretnih rješenja kojima bi se ojačali inovativni načini **energetske obnove zgrada** u EU
- Jačanje učinkovitosti provedbe programa za regionalni razvoj, prvenstveno **EU programa za ulaganje u rast i radna mjesta** treba se provesti kroz razmjenu iskustava i praksi među sudionicima od regionalnog značaja
- **Svrha projekta u Hrvatskoj** je pružiti podršku provedbi **OPKK**, točnije **investicijskog prioriteta 4c** - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade te u stambenom sektoru
- Trajanje projekta: 5 godina (2016.-2020.)
- Budžet: 1.658.987 EUR

Partnerstvo

- Guyana (FR)
- Réunion (FR)
- Martinique (FR)
- Guadeloupe (FR)
- Açores (PT)
- Madera (PT)
- Canarias (ES)

Tematski ciljevi

Glavni cilj projekta:

Povećati broj energetske obnovljenih zgrada s ciljem smanjenja energetske potrošnje i potaknuti stvaranje tržišta za specijalizirane tvrtke u sektoru energetske obnove zgrada kroz strateški i pravni okvir

Specifični ciljevi projekta:

1. Potaknuti potražnju i promidžbu **ulaganja** kako bi se omogućilo građanima da pokrenu aktivnosti energetske obnove
2. Promovirati **konkurentnost** poslovnih mreža kroz preformuliranje poslovnih modela (ESCO) i integraciju svih dionika duž lanca vrijednosti u sektoru energetske obnove
3. Poboljšati **vještine radnika** na području novih tržišnih nišana području energetske obnove zgrada.
4. Potaknuti korištenje **inovativnih rješenja**, novih materijala i javne nabave, te potaknuti suradnju između privatnog sektora i znanstvenih institucija.
5. Ukloniti normativne i administrativne **barijere** koje usporavaju ili onemogućavaju energetske obnovu

BUILD2LC projekt

Četiri teme projekta

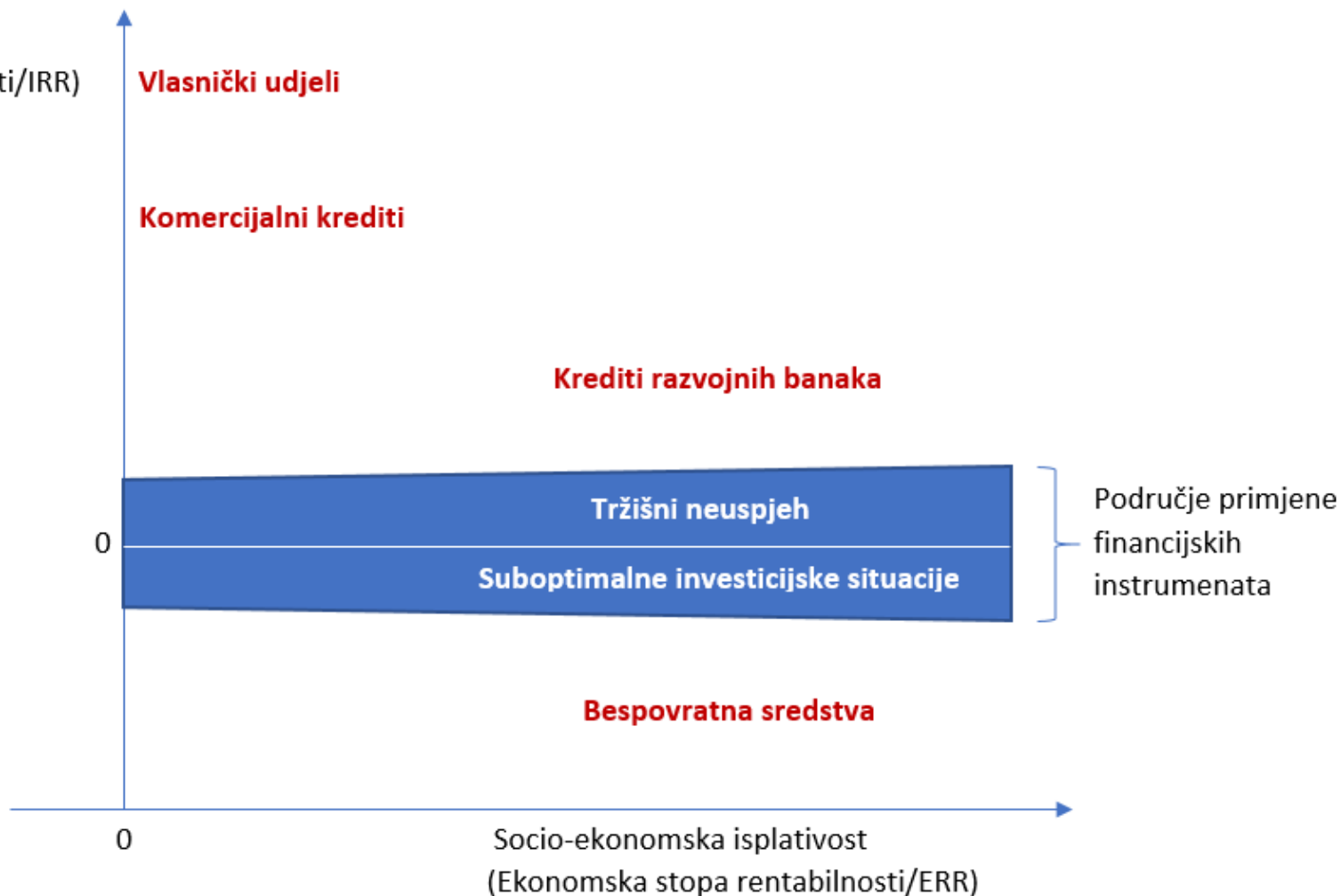
Što su to financijski instrumenti?

- Transformirana sredstva Europskih Strukturnih i investicijskih fondova u raznim oblicima financijskih proizvoda:
  - Zajmovi (s povoljnijim uvjetima otplate)
  - Garancije
  - Vlasnički kapital („equity” i kvazi „equity”)
  - Drugi instrumenti raspodjele rizika
- Preduvjet uvođenja financijskih instrumenata: detaljna **ex-ante studija** za njihovo uvođenje koja je identificirala tržišne neuspjehe ili suboptimalne investicijske situacije, moguće sudjelovanje privatnog sektora te posljedičnu dodanu vrijednost financijskog instrumenta

BUILD2LC projekt

Financijska isplativost
(Interna stopa rentabilnosti/IRR)

Rezultati financijskog
modeliranja

BUILD2LC projekt

Razlozi za uvođenje financijskih instrumenata

- Kako bi se napravio odmak od **ovisnosti o subvencijama!**
- Radi uspostave **učinkovitijeg korištenja** ograničenih javnih sredstava, naročito kod projekata koji stvaraju prihod/uštede
- Omogućuju **pokretanje projekata** putem tehničke pomoći i **zadržavanja sredstava** u sustavu za buduće projekte
- Uvode **financijsku disciplinu** u proces identifikacije i odabira projekata – samo održivi projekti su prihvatljivi projekti
- Omogućuju **kvalitetnije projekte** zbog potrebe vraćanja sredstava
- Pružaju mogućnost sudjelovanja **privatnim investitorima**
- Moguće ih je **kombinirati s bespovratnim sredstvima** kako bi se prevladale tržišne barijere i poboljšala isplativost projekata

BUILD2LC projekt

Financijski instrumenti u Litvi od 2007.–2013.

EE projekti:

JESSICA HF (EIB)

173 mil. EUR

- Zajmovi za obnovu višestambenih zgrada i studentskih domova

Financiranje MSP:

JEREMY HF (EIF)

42 mil. EUR

- Fond rizičnog kapitala za MSP

Invega HF (INVEGA)

186 mil. EUR

- Dužnički instrumenti (zajmovi i portfolio garancije)

Garantni fond (INVEGA)

37 mil. EUR

- Individualne garancije

Fond za promociju poduzetništva (INVEGA)

14,5 mil. EUR

- Zajmovi za poticanje poduzetništva

BUILD2LC projekt

Primjer financijskih instrumenata - Litva

- 66% of građana Litve živi u višestambenim zgradama izgrađenima prije 1993. godine i 60% ih zahtijeva renovaciju
- Nakon neuspješnih programa energetske obnove u 90-im godinama 2006.g. pokrenut je program obnove uz pomoć sredstava ESI fondova – već 2007.g. program je ostao bez sredstava
- U 2009.g. uspostavljen je JESSICA instrument održive energetske obnove u suradnji s Europskom investicijskom bankom (EIB) namijenjen obnovi višestambenih zgrada

BUILD2LC projekt

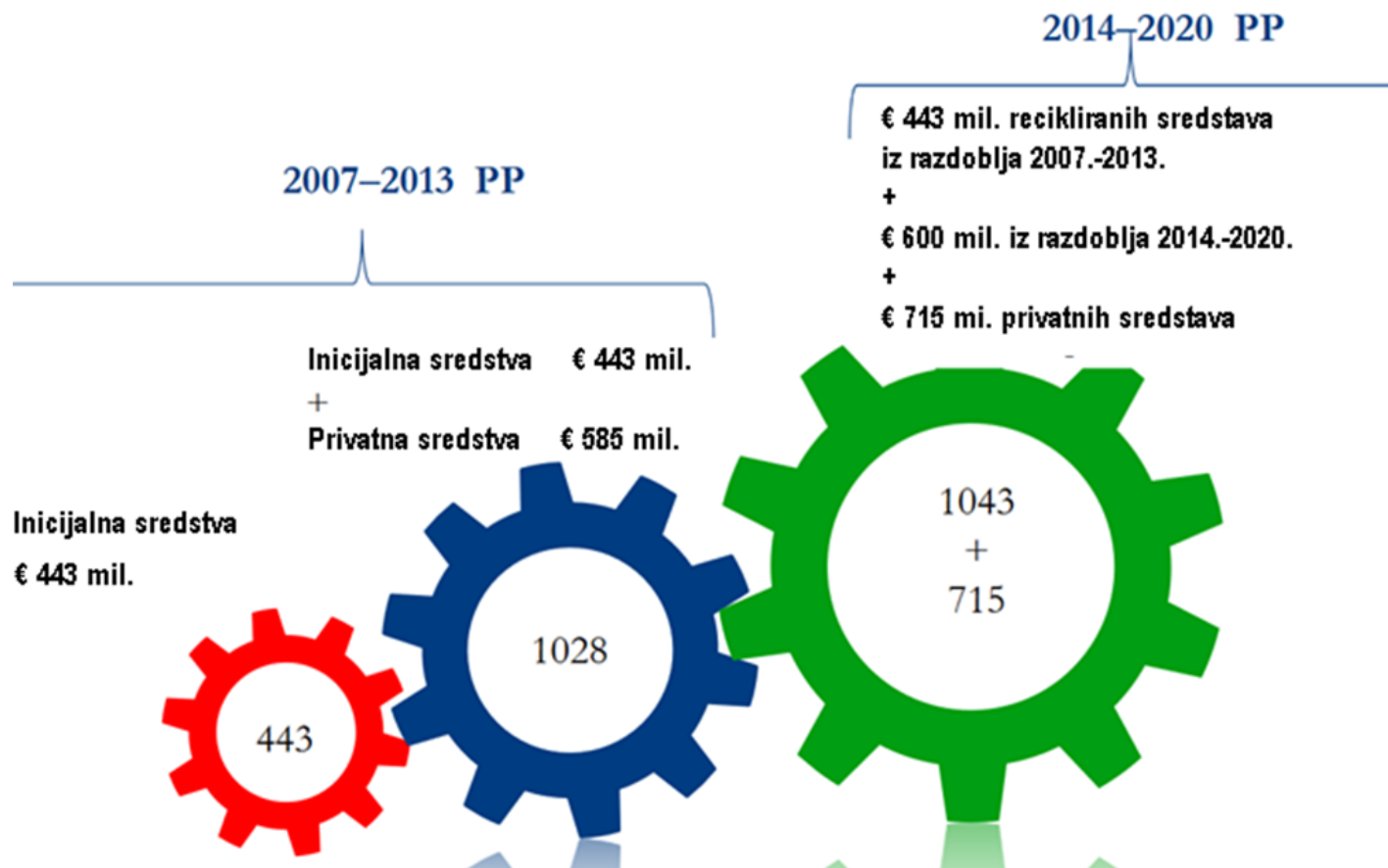
JESSICA fond urbanog razvoja - Litva

- Model kombinira bespovratna sredstva, tehničku pomoć i kreditne linije za krajnje korisnike kroz jedan kanal
- Fiksna kamatna stopa na kredit od 3%, otplatno razdoblje do 20 godina, uz poček do 2 godine (tijekom trajanja renovacije)
- Nema kolaterala od strane korisnika kredita
- 15-40% otpis glavnice kredita ovisno o visini ostvarenih ušteda
- 100% sufinanciranje izrade projektne dokumentacije
- 100% sufinanciranja rate kredita za energetska siromašna kućanstva

BUILD2LC projekt

Financijski instrumenti - Efekt poluge

BUILD2LC projekt

Ključevi uspjeha

- Dobro poznavanje tržišnih uvjeta i potreba krajnjih korisnika
- Ex-ante savjetovanje s ključnim dionicima (financijskim institucijama, središnjom i lokalnom razinom vlasti, nevladinim sektorom)
- Uključivanje privatnih financijskih institucija od same uspostave financijskih instrumenata
- Dosljedna i stabilna vladina politika i pravila programa dodjele sredstava
- Hrabrost za ukidanje jednokratnih bespovratnih potpora projektima koji ostvaruju financijski povrat
- Mogućnost kombiniranja ESIF i EFSI sredstava

BUILD2LC projekt

Barijere i izazovi

- Konkurencija između bespovratnih sredstava i financijskih instrumenata
- Dugotrajna uspostava fondova urbanog razvoja
- Kapaciteti i spremnost građevinskog sektora za kvalitetnu i pravovremenu provedbu projekata
- Mjerenje i verifikacija ostvarenih energetske ušteda
- Nedovoljno razvijeno tržište energetske usluga (ESCO)
- Provođenje energetske obnove zgrada protivno dijelu njihovih stanara

BUILD2LC

Interreg Europe

European Union
European Regional
Development Fund

Hvala na pozornosti!

Project smedia